

Sonny Robert

(Séamus Ó Caisín ón Aill Bhuí)

Maidhcín Dan Ó Droighneáin

Airíonn muid uainn thú, a sheanchaí ghreannmhair ón Aill Bhuí, do chuid eachtraí agus scéalta móra, ach mar sin féin, ní bhfaighidh an aois an ceann is fearr go deo ort mar fuair tú an bás ab ansa leat – ar do shuimreas i measc cairde a bhí go fial flaithiúil agus a chuir go minic Fáilte Uí Cheallaigh isteach romhat san áras ar a dtugtar an t-ainm draíochta sin “Tír na nÓg”.

Ag fás suas dó mar mhalrach i gceantar álainn Ros Muc, Sonny Robert a thugaidís mar ainm air agus cé hé mise leis an ainm sin a athrú, dar a shon, ach, mar sin féin, soir bealach Chois Fharraige san áit ar chaith sé cuid mhaith dá shaol go macánta mánla nó gur sciob an bás go tobann chun siúil é, Séamus Cash a thugadh muid air, agus go minic “Cash”. Deireadh sé “Ná bígí ag glaoch Cash orm; níl sé sin feiliúnach mar tá sé ag teacht salach ar mo phóca, mar adéarfá!” cé go mbeadh sé ag maíomh anois agus arís go raibh gaol gar aige leis an amhránaí cáiliúil Johnny Cash. Sciorradh corrbhlogam Béarla uaidh anois agus arís agus deireadh sé “*San Quentin, I hate you!*”, go tobann ar ais ar a theanga dhúchais agus deireadh sé “Ó, m’anam gur fíor dom é!”

Blianta siar agus muid ar cuairt Tigh Pheadair Mhóir agus Tigh Johnny Sheáin, b’fhéidir oícheanta fuara seaca geimhridh, ach ní aireodh muid dhá nóiméad san oíche ag éisteacht le Séamus agus é ag cur síos ar a chuid eachtraí móra agus a chuid taistil ar fud an domhain.

Deir sé gur chaith sé seal ag obair thuas i stát Alaska in éineacht leis na hEskimos agus foireann innealtóirí ó arm Mheiriceá agus iad ar thóir toibreacha ola; ach tharla easaontas agus b’éigean do Shéamus é a ghearradh, ag rith anuas an cnoc agus iad ag cur liathróidí sneachta amach thar a mhullach; “agus dá seasainn talamh an lá sin,” adeir Séamus, “bheinn thuas ansin fós in mo spíle mar a bheadh fear sneachta!”

Chaith sé seal eile i gceantar Bhooston san áit ar imir sé roinnt

cluichí leis an bhfoireann cháiliúil ar a dtugtar na Red Sox. “M’anam,” adeir Séamus, “nuair a bhíodh roinnt de na cluichí thart go mbeadh níos mó ná “stocaí dearga” i gceist – polláirí fola agus easnacha briste. Rinne Séamus a bhealach chomh fada leis an Rúis go dtí cathair Mhoscó, an áit ar chuir sé aithne mhaith ar phríomh-aire na tíre sin, Krushev. “Tráthnóna amháin,” adeir Séamus, “bhí an Rúiseach agus mé féin ag marú cúpla buidéal vodka; dúirt Krushev: “Ar an gcaoi a bhfuil tú ag caint, a Shéamus, déarfainn gur álainn an áit é ceantar Ros Muc, ba mhaith liom cuairt siar ach nár mhór an onóir dom suí isteach agus cupán tae a ól i dTeach an Phiarsaigh, laoch mór na Cásca fadó.” “Beidh fáilte agus fiche romhat an bealach s’againne,” a d’fhreagair Séamus, “agus m’anam go bhfaighidh tú deoch níos láidre ná cupán tae – má chuala tú riamh trácht ar *Vodka Ros Muc?*” “Chuala mé go minic,” adeir Krushev, “agus má tá sé níos láidre ná an stof atá ar an mbord seo, tá sé ina dhiabhal uilig.” “Ara,” adeir Séamus, “níl ach uisce bog sna buidéal atá anseo le hais an deoch atá siar againne!”

Chaith Séamus tamall freisin ag obair i gcathair Londan agus ghlac sé páirt i rásaí gluaisteán. Tráthnóna amháin agus é ag teacht sa gcéad áit, leis an luas a bhí faoin gcarr, las na rothaí agus cuireadh fios ar thrí inneall dóiteáin. Bhí na mílte ag screadach agus ag fógairt an créatúr a shábháil – go raibh sé dóite brúite. “Ní raibh stró an diabhair ormsa,” adeir Séamus, “bhí mé clúdaithe le héadach speisialta.”

Chuir Séamus an-suim i gcúrsaí dornálaíochta agus chaith tréimhse

ag plé leis an gceird sin. Oíche amháin i Wembley, chuaigh sé isteach sa bhfáinne ag troid le ceann de na dornálaithe ab fhearr a bhí i Sasana – fear darbh ainm Randy Turpin. “Chaith muid,” adeir Séamus, “seacht mbabhta den troid ag greadadh a chéile, fuil chuile áit. Ach ag tús an ochtú babhta, mhaslaigh Turpin go mór mé nuair a thosaigh sé ag glaoch leasainmneacha orm, cosúil le “pocaide” agus mar sin, rud nach raibh tuillte ag mo dhream ná agamsa ón Aill Bhuí.” “Ach,” adeir Séamus, “dhúisigh an braon in íochtar mo rúitín agus suas leis go barr blaoisce agus d’imigh mo chiotóig mar a bheadh scáil isteach faoi na heasnachaí ag Turpin agus chuir mé amach glan trí na rópaí é san áit ar thóg sé leathuair ar an dochtúir a bhí ina shuí in aice an fháinne é a dhúiseacht. Agus nuair a tháinig an mothú ann, dúirt sé “Shíl mé gur *torpedo* a fuair mé isteach ar an mbolg ón bpocaide sin thall.” “Éirigh as do chuid loiciméarach,” adeir Séamus, “nó tabharfaidh mise ciotóig eile duit a chuirfeas codladh ort go ceann míosa!” “Ag an bpointe sin,” adeir Séamus, “bhí mo chairde ó Ros Muc ag léim sna suíocháin agus ag fógairt “Ali! Ali! Ó bhaile an Aill Bhuí” agus Turpin ina luí ar a bhéal faoi.” “Mo bhrón,” adeir Séamus, “lig mé na cairde sin síos go dona mar rinne an t-oifigeach a bhí i gceannas na troda amach – agus an ceart aige – gur bhuail mé Turpin buille beag íochtarach isteach,” adeir Séamus, “ar *No Man’s Land* nó, mar adeir Tom Chóil fadó nuair a fuair sé cic ó asal, ‘An-íochtarach! Drochphian!’ “Agus,” adeir Séamus,

“chaill mé an troid agus, níos measa fós, mo chheadúnas troda ar feadh cúpla bliain agus nuair a tháinig mé ar ais arís chun troda, ní raibh ionam ach scáile den té a bhí. Agus bhuail cuimleachán ó uachtar Shasana anghleadhradh orm agus séard a chuir isteach orm ná cúpla bliain roimhe sin go gcuimleoinn an cuimleacháinín sin de mo leath deiridh – i gcead don chomhluadar – go bhfóire Dia orainn. Ó, m’anam gur fíor dom é!”

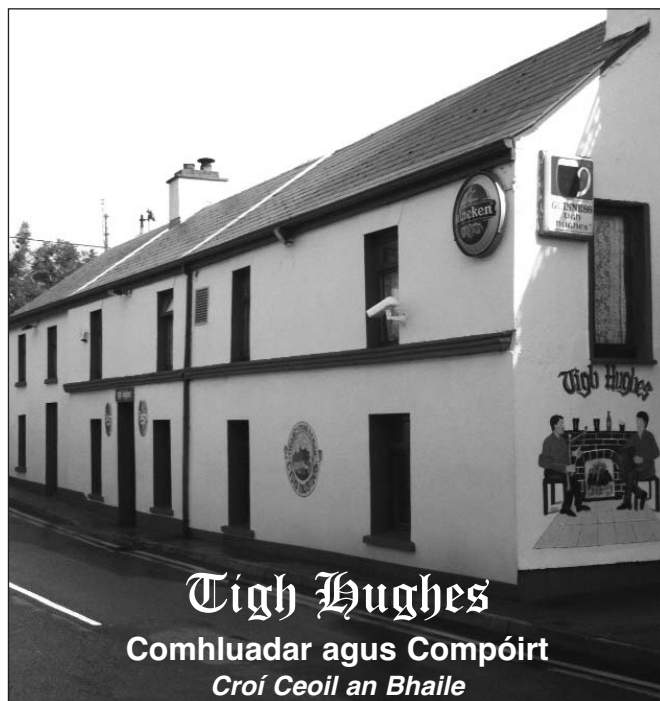
Faraor, chaill Séamus an troid mhór dheireanach i mí na Samhna na bliana 2010 agus mhúch solas ar bhóthar Chois Fharraige san áit a raibh lorg a bhróg go minic agus tá deireadh leis na heachtraí agus na scéalta móra mar tá Séamus ina luí go socair i gcreáfóig mhín Reilig Chill Bhreacáin. Ach tá má tá mar dúirt Timín Pheadair (agus m’anam gur feairín meabhrach é sin timpeall na tíre – cluais na heasóige air) gur chuala sé féin – má tá an fhírinne ann – go gcloistear corrscairt gháirí agus gleo anois agus arís ag teacht amach as an reilig seo i gceist, b’fhéidir ar uair mharbh na hoíche nó le briseadh lae. “Ar ndóigh,” adeir Timín, “tá

freagra simplí ar mo chuid cainte mar tá Sonny istigh, an áit trína chéile aige ag baint gáirí as na haspail agus na naoimh leis na scéalta barrúla atá aige sna críocha rúnda atá ar an taobh thall den uaigh.”

Arís, mar adeir mé ar ball, airíonn muid uainn thú, a sheanchaí ghreannmhair ón Aill Bhuí leis na scéalta spóirtiúla siúd agus do chuid taistil ar fud an domhain. Ach mar sin féin, nach deas an rud a bheith ag smaoineamh go dtiocfadh roinn de do chuid seanchais tríd an mbéaloideas anuas ó ghlúin go glúin ar feadh na gcéadta bliain.

Slán agus míle beannacht leat, suíochán i measc na naomh go raibh ag t’anam anocht, a mháistir na samhlaíochta, a Sonny Robert a bhí lách suáilceach, ón Aill Bhuí.

* * *

**Nioclás Ó Conchubhair Teo
Homevalue**

*Ábhar Tithíochta, Earraí Crua, Teas
& Pluiméireacht, Seomraí Folctha,
Cuisneoirí & Innill Níocháin, Solas,
Péint, Lárionad Gáirdín*

Casla, Co. na Gaillimhe

**Teil: 091-506111 Facs: 091-506044
ephost: nicholasoc@eircom.net**

Leitir Móir, Co. na Gaillimhe

Teil: 091-551114 Facs: 091-551258

**An Comhlachas
Náisiúnta
Drámaíochta**

Camas, Conamara

**Leabharlann Drámaí Gaeilge
Os cionn 650 teideal —
Ceardlanna agus Comhairle**

091 574146

**eolas@drama-gaeilge.com
www.drama-gaeilge.com**